

Nuläget på elmarknaden

Oktober 2023

Publicerad 2023-11-07

Nuläget på elmarknaden

Varje månad sammanfattar Energimyndigheten läget på elmarknaden och beskriver de fundamentala faktorer som bestämmer utvecklingen av elpriset.

www.energimyndigheten.se

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Elpriser på spotmarknaden	8
1.1 Månadsgenomsnitt	8
1.2 Veckogenomsnitt.....	10
1.3 Timpriser	12
2 Prispåverkande faktorer	13
2.1 Bränslepriser och CO2-priser.....	13
2.2 Kortsiktig marginalkostnad och elpriser i Tyskland	15
2.3 Hydrologi	16
2.4 Elproduktion.....	18
2.5 Efterfrågan.....	22
2.6 Elanvändning jämfört med tidigare år.....	23
2.7 Överföringsförbindelser och handel.....	26
2.8 Den ekonomiska utvecklingen	28
3 Finansiella marknaden och terminspriser	30
3.1 Terminspriser	30
3.2 Minskad handelsaktivitet	32
3.3 Systempriset och den ”nordiska marknaden”	32
3.4 Systemprisets användning som referens diskuteras	33
4 Slutkundspriser	34

Sammanfattning

Under oktober var det genomsnittliga priset 28 EUR/MWh i SE3 vilket är högre än priset i september då det var 20 EUR/MWh och lägre än under 2022 då det var 74 EUR/MWh i oktober. I SE4 var priset 31 EUR/MWh i oktober 2023 vilket är 12 EUR/MWh lägre än i september och lägre än under samma månad förra året då priset var 74 EUR/MWh.

Månadsmedelpriset i SE 1 och 2 var 15 EUR/MWh vilket är årets näst lägsta månadspris och det lägsta oktoberpriset sedan elområden infördes.

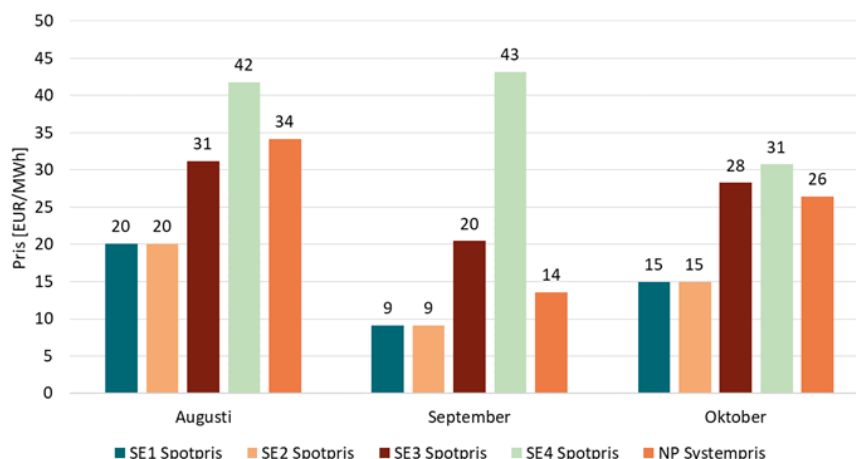
Prisskillnaden mellan norra och södra Sverige var 13 EUR/MWh då SE1/2 jämfört med SE3 i oktober och 2 EUR/MWh högre än i september. Skillnad mellan SE1/2 och SE4 minskade från 34 EUR/MWh i september till 16 EUR/MWh i oktober. Systempriset var 26 EUR/MWh vilket är 95 procent högre än under september.

Det högsta timpriset under september för SE3 och SE4 uppgick till 222 EUR/MWh och inträffade måndagen den 9 oktober kl. 19–20. Högsta timpris i SE1 och SE2 inträffade måndag den 30 oktober kl. 17–18 då det var 108 EUR/MWh vilket också var enda timmen över 100 EUR under oktober. Även systempriset var som högst samma timme den 30 oktober då det var 114 EUR/MWh.

Som lägst var elpriset -10 EUR/MWh under torsdagen den 12 oktober mellan kl. 01–05 i samtliga elområden. Systempriset nådde månadens lägsta på -3 EUR/MWh lördagen den 7 oktober mellan 00–06. Även oktober bjöd på ovanligt många timmar med negativa elpriser i hela Sverige, 145 timmar i samtliga elområden. Under fem av månadens dygn var det genomsnittligt dygnspris negativt i samtliga elområden samtidigt.

Användningen av el i Sverige i oktober ökade relativt mycket på grund av lägre utomhustemperatur jämfört med föregående månad. Under uppvärmningssäsongen innebär i regel lägre genomsnittstemperaturer ökat behov av uppvärmning och därmed ökad efterfrågan på el för uppvärmning. Elproduktionen ökade under oktober och elexporten är fortsatt hög. Under oktober har produktionen från samtliga kraftslag ökat jämfört med september och framför allt från vattenkraften och kärnkraften som nu avslutat revisionerna. Vindkraften har producerat mycket under perioder vilket pressat elpriserna nedåt under stora delar av månaden. Det genomsnittliga månadspriset på naturgas och kol var högre under oktober medan priset på utsläppsrätter var något lägre jämfört med föregående månad.

Figur 1 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pool systempris i augusti–oktober 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I början av oktober handlas årskontraktet för 2024 för det lägsta priset under året på 39 EUR/MWh och i slutet av oktober för 43 EUR/MWh. Vid inledningen av 2023 handlades samma kontrakt på sitt högsta pris 84 EUR/MWh. Årskontraktet för 2024 har följt en lång och ganska konsekvent fallande trend under 2023.

Några prispåverkande faktorer utvecklas kort nedan:

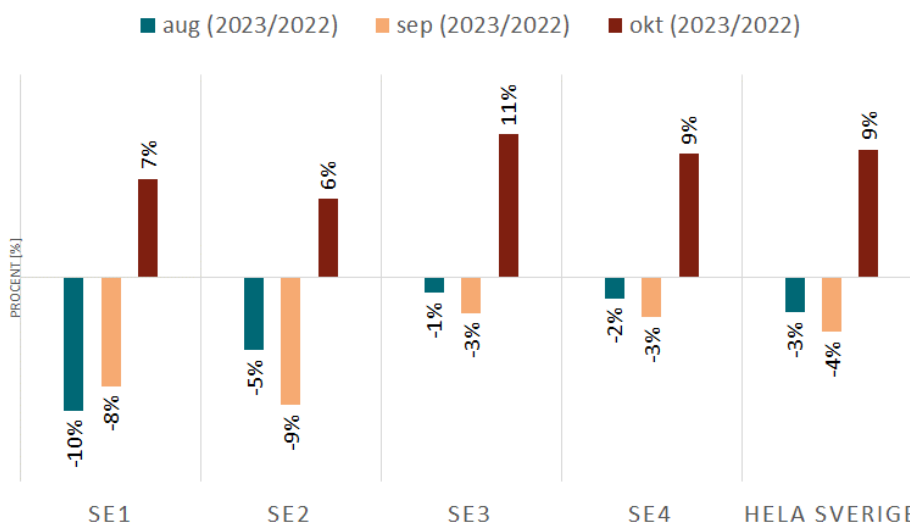
- **Högre pris på kol och naturgas och något lägre för utsläppsrätter under oktober:** Månadsmedelpriset för oktober på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden var 47 EUR/MWh (+10 EUR/MWh från föregående månad). För kol blev priset 130 USD/ton (+8 USD/ton) och 82 EUR/ton (-1 EUR/ton) för utsläppsrätter. Särskilt höga priser på naturgas och utsläppsrättspriser utgör en viktig drivkraft till högre elpriser i både Tyskland och Norden.
- **Hydrologi:** Den uppskattade hydrologiska balansen i Norden minskade under oktober och uppgick till +12 TWh i slutet av vecka 43. Sammantaget var fyllnadsgraden i de norska och svenska magasinerna 83 procent vilket är på normala nivåer.
- **Elproduktion:** På nordisk basis uppgick den totala elproduktionen till 36,3 TWh under september vilket var 6,2 TWh högre än föregående månad. Vindkraftsproduktionen ökade med 1,5 TWh. För svensk del uppgick elproduktionen till 13,7 TWh vilket var 3,0 TWh högre än föregående månad.
- **Elefterfrågan:** Elanvändningen för Nord Pool-området (exkl. Baltikum) och Sverige var betydligt högre jämfört med föregående månad och uppgick till 32,8 TWh. Den lägre

utomhustemperaturen ökar behovet av uppvärmning och ökar därmed även efterfrågan på el.

- **Ekonomi:** Konjunkturinstitutet konstaterar i sin senaste prognos (september 2023) att Sverige nu befinner sig i en lågkonjunktur och att den fördjupas under 2024. De skriver vidare att hushållen pressas av den höga inflationen samtidigt som svag omvärldsefterfrågan slår mot exportnäringen i Sverige.

Enligt statistik från eSett/Svenska kraftnät ökade den *faktiska* elanvändningen i oktober 2023 med nio procent jämfört med oktober 2022 i Sverige som helhet. Notera dock att data för delar av oktober 2023 är preliminär och kan komma att ändras samt att förändringen inte är kalender- och temperaturkorrigerad. En viktig förklaring till ökningen är lägre temperatur under oktober 2023 jämfört med oktober föregående år. Vidare har priserna varit låga i oktober 2023 jämfört med oktober tidigare år vilket innebär att det inte har funnits samma incitament att vara sparsam med elen.

Figur 2 Förändring av den *faktiska* elanvändningen jämfört med föregående år, procent

Källa: eSett (Svenska kraftnät)¹ Not: preliminär data för delar av oktober 2023

Energimarkandsinspektionen tar fram veckovisa rapporter om elmarknaden och de publiceras här: [Läget på elmarknaden - Energimarkandsinspektionen \(ei.se\)](#).

För en beskrivning av elens roll i hela energisystemet nu och historiskt titta gärna här: [Sveriges energisystem \(energimyndigheten.se\)](#)

¹ eSett

1 Elpriser på spotmarknaden

Den svenska elmarknaden avreglerades den 1 januari 1996, vilket innebar att handel med el skiljdes åt från överföring av el. Handel med el konkurrerades ut och nätverksamheten utgörs av reglerade monopolverksamheter. Elpriset styrs av utbud och efterfrågan och fastställs timme för timme för nästkommande dygn på en gemensam marknad (den s k dagen före-marknaden) för EU. Dagen före-marknaden kallas ofta även för ”spotmarknaden”.

Inom den gemensamma elmarknaden kopplas alla medlemsstaters marknader till varandra. De ledningar som förbinder de olika medlemsstaternas elsystem används maximalt för att ge så stor samhällsekonomisk nytta som möjligt för hela området. För Sverige innebär detta att vi inte endast har möjlighet att handla med de länder vi har direkta överföringsförbindelser till (Norge, Finland, Danmark, Litauen, Polen och Tyskland) utan även att förbindelser i resten av EU kan tas i bruk för transaktioner som svenska aktörer önskar genomföra.

Jämviktspriset varje timme motsvaras av den kortsiktiga marginalkostnaden för den dyraste produktionsbudet som krävs för att möta efterfrågan. Prisskillnader kan uppstå mellan olika elområden då överföringskapaciteten inte är tillräcklig för att uppnå full prisutjämning. För Norden och Baltikum beräknas ett särskilt referenspris, det s k systempriset, som skulle gälla om inga begränsningar i överföringen fanns mellan de olika områdena i Norden. Systempriset har en viktig funktion för den finansiella marknaden då det används som referenspris för många av de finansiella kontrakten på den nordiska/baltiska marknaden.

1.1 Månadsgenomsnitt

Under oktober var det genomsnittliga priset 28 EUR/MWh i SE3 vilket är högre än priset i september då det var 20 EUR/MWh. Utifrån Figur 3 nedan kan det ses att månadsmedelpriset för oktober i SE3 är lägre än under 2022 då det var 74 EUR/MWh.

I SE4 var priset 31 EUR/MWh i oktober 2023 vilket är 12 EUR/MWh lägre än i september och lägre än under samma månad förra året då priset var 74 EUR/MWh. Månadsmedelpriset i SE 1 och 2 var 15 EUR/MWh vilket är årets näst lägsta månadspris och det lägsta oktoberpriset sedan elområden infördes. Delar av Norge hade 1 EUR/MWh lägre pris än SE1 och 2 under oktober.

Användningen av el i Sverige i oktober ökade relativt mycket på grund av lägre utomhustemperatur. Under uppvärmningssäsongen innebär i regel lägre genomsnittstemperaturer ökat behov av uppvärmning och därmed ökad efterfrågan på el för uppvärmning. Elproduktionen ökade under

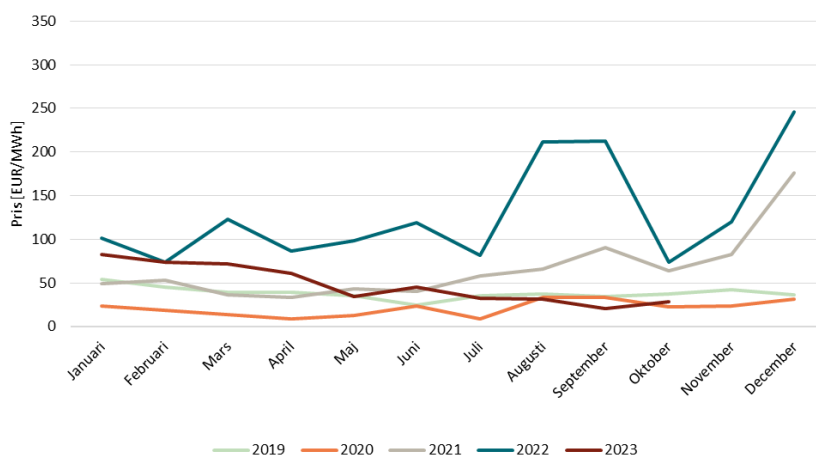

oktober och elexporten är fortsatt hög. Under oktober har produktionen från samtliga kraftslag ökat jämfört med september och framför allt från vattenkraften och kärnkraften som nu avslutat revisionerna. Vindkraften har producerat mycket under perioder vilket pressat elpriserna nedåt under stora delar av månaden. Det genomsnittliga månadspriset på naturgas och kol var högre under oktober medan priset på utsläppsrätter var något lägre jämfört med föregående månad.

Det genomsnittliga månadspriset på naturgas och kol var högre under oktober medan priset på utsläppsrätter sjönk något jämfört med föregående månad.

I takt med att uppvärmningsbehovet ökar så blir i regel också naturgas prissättande fler timmar under vintern, då elbehovet är som störst. Detta och fler faktorer utvecklas mer under avsnittet Prispåverkande faktorer.

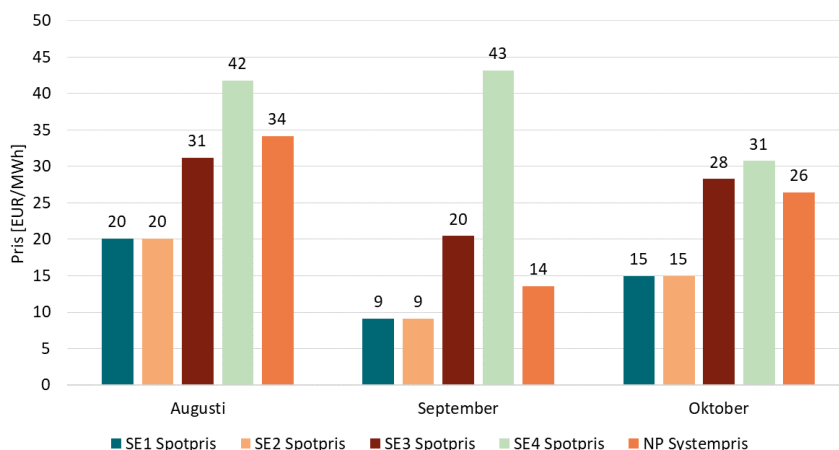
Figur 3 Månadsmedelpris spot i SE3 fram till oktober 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

De genomsnittliga månadspriserna är högre i samtliga elområden med undantag för SE4 under oktober jämfört med föregående månad. Jämfört med augusti är priserna 63 respektive 38 procent högre för SE1/SE2 och SE3 och 29 procent lägre i SE4. Prisskillnaden mellan norra och södra Sverige var 13 EUR/MWh då SE1/2 jämförs med SE3 i oktober, 2 EUR/MWh högre än i september. Skillnad mellan SE1/2 och SE4 minskade från 34 EUR/MWh i september till 16 EUR/MWh i oktober. Systempriset var 26 EUR/MWh vilket är 95 procent högre än under september.

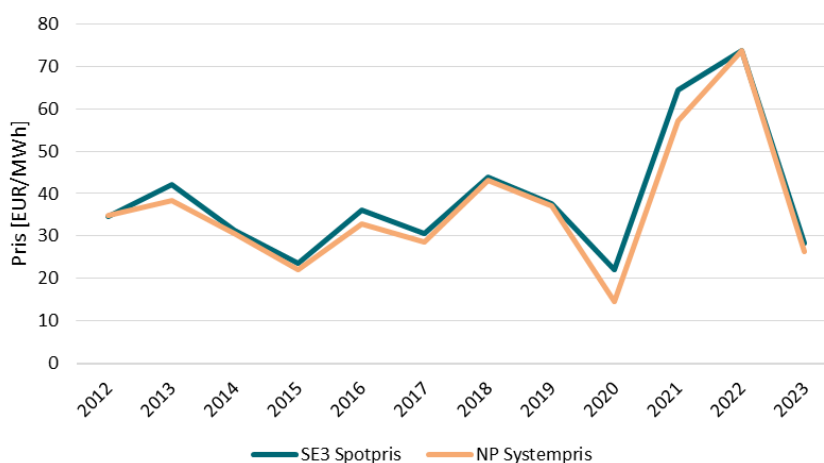
Figur 4 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pool systempris i augusti–oktober 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Spotpriset för oktobermånader i SE3 har följt systempriset relativt väl under perioden 2012 till 2023 med undantag för 2020 och 2021. I oktober 2023 är månadsmedelpriset i SE3 2 EUR/MWh högre än systempriset.

Figur 5 Månadsmedelpris spot för oktober för SE3 och systempriset sedan 2012, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

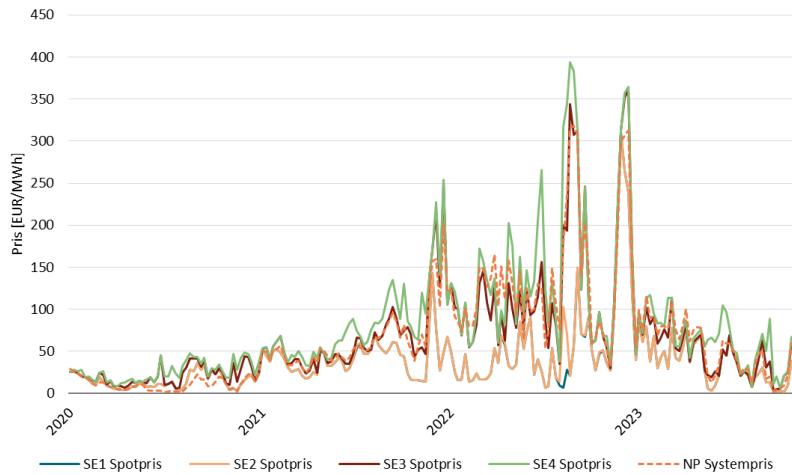
1.2 Veckogenomsnitt

Under veckorna 40–43 uppnådde elpriserna, definierat som veckomedelvärde, sin högsta nivå under vecka 43 för samtliga elområden. Elområde 1 och 2 hade då spotpriset 39 EUR/MWh. Det lägsta spotpriset inträffade vecka 41 då det var 2 EUR/MWh.

För elområde 3 och 4 var spotpriserna som högst 58 EUR/MWh i SE3 och 67 EUR/MWh i SE4. Vecka 40 var det veckogenomsnittliga spotpriset som lägst med 6 EUR/MWh i både SE3 och 4. Även systempriset nådde

högsta priset under vecka 43 då det var 60 EUR/MWh och som lägst 5 EUR/MWh under vecka 40.

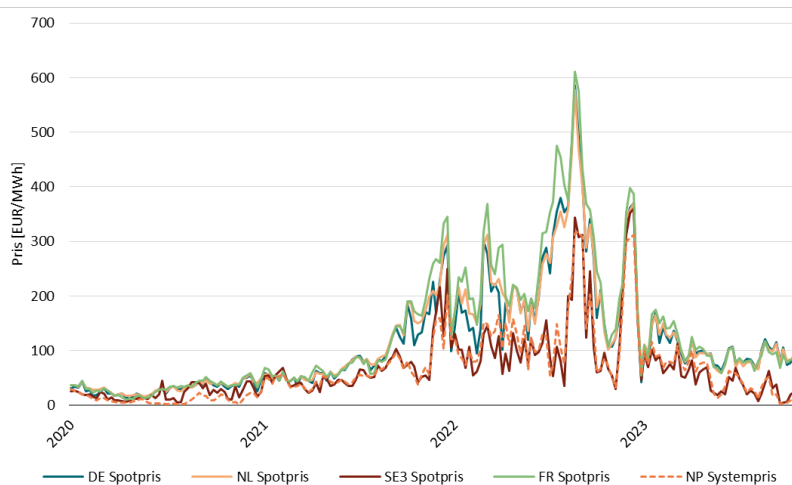
Figur 6 Veckopriser fram till vecka 43 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 7 nedan redovisas genomsnittligt veckospotpriset för Nord Pool (system), SE3 samt några utvalda europeiska länder. Det högsta veckopriset under veckorna 40–43 noteras vecka 43 då det i Tyskland uppgick till 102 EUR/MWh, i Nederländerna 100 EUR/MWh och i Frankrike var det 89 EUR/MWh. SE3 hade 58 EUR/MWh under samma vecka. Som lägst var det genomsnittliga spotpriset 74 EUR/MWh i Tyskland, 83 respektive 79 EUR/MWh i Nederländerna och Frankrike. Det kan ses att prisnivån typiskt sett har varit och är högre på kontinenten, speciellt sedan hösten 2021 då priserna på naturgas började stiga.

Figur 7 Spotpriser per vecka för systempriset, elområde 3 samt i Tyskland, Nederländerna och Frankrike fram till vecka 43 2023, EUR/MWh

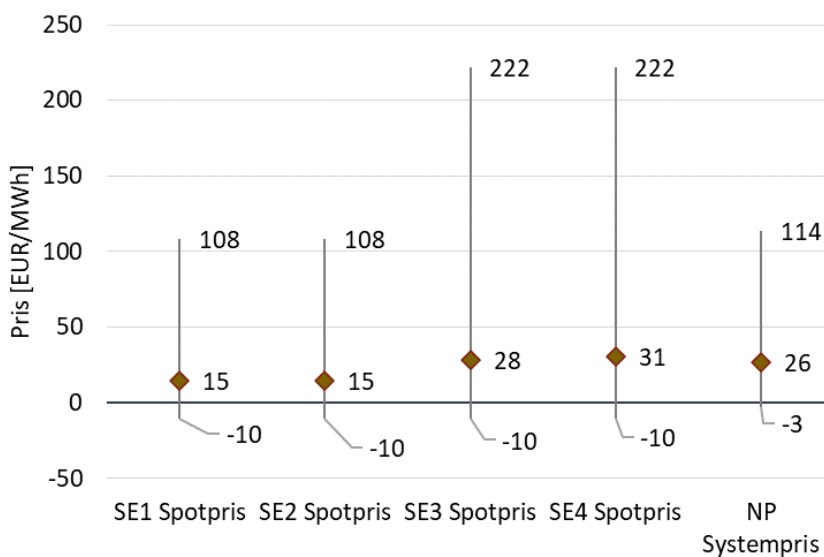
Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

1.3 Timpriser

Det högsta timpriset under september för SE3 och SE4 uppgick till 222 EUR/MWh och inträffade måndagen den 9 oktober kl. 19–20. I övriga elområden var priset samtidigt 13 EUR/MWh. Högsta timpris i SE1 och SE2 inträffade måndag den 30 oktober kl. 17–18 då det var 108 EUR/MWh vilket också var enda timmen över 100 EUR under oktober. Även systempriset var som högst samma timme den 30 oktober då det var 114 EUR/MWh.

Som lägst var elpriset -10 EUR/MWh under torsdagen den 12 oktober mellan kl. 01–05 i samtliga elområden. Systempriset nådde månadens lägsta på -3 EUR/MWh lördagen den 7 oktober mellan 00–06. Även oktober bjöd på ovanligt många timmar med negativa elpriser i hela Sverige, 145 timmar i samtliga elområden. Under fem av månadens dygn var genomsnittligt dygnspris negativt i samtliga elområden samtidigt. Högsta, lägsta och genomsnittliga timpriser redovisas i Figur 8.

Figur 8 Högsta-, lägsta- och medeltimpris i SE1–SE4 samt för systempriset, oktober, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

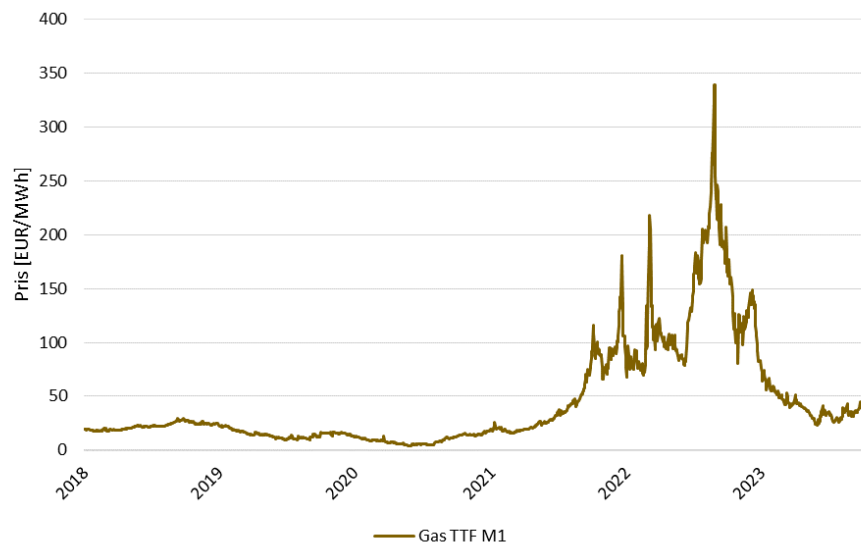
2 Prispåverkande faktorer

2.1 Bränslepriser och CO2-priser

Utvecklingen av de fossila bränslepriserna i form av kol, naturgas samt utsläppsrättspriserna är av stor betydelse för elmarknaden eftersom de påverkar de rörliga kostnaderna i fossilbränslebaserade kraftverk. Mer information om de globala energimarknaderna finns i Energimyndighetens marknadsbrev [De globala energimarknaderna](#) (energimyndigheten.se).

Priserna (månadsmedel) på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är 47 EUR/MWh under oktober från att varit 37 EUR/MWh under september för TTF M1 (leverans nästa månad) vilket ses i Figur 9. Oktober inleddes med månadsens lägsta dagspris på 36 EUR/MWh den 5 oktober. Som högst handlades motsvarande kontrakt för 54 EUR/MWh den 13 oktober. Höstens relativt lugna inledning på energimarknaderna har de senaste veckorna varit mer turbulent. Händelseutvecklingen i Mellanöstern har inneburit mer prisvolatila på olje- och de europeiska naturgasmarknaderna. Tillsammans med den avsiktliga skadan på rörledningen mellan Finland och Estland så är den europeiska naturgasmarknaden fortsatt volatil och det finns en osäkerhet inför den kommande vintern även om gaslagren i Europa var fyllda till 99 procent den 22 oktober och det är god tillförsel av LNG.

Figur 9 Dagspriser på naturgas TTF leverans nästa månad, EUR/MWh

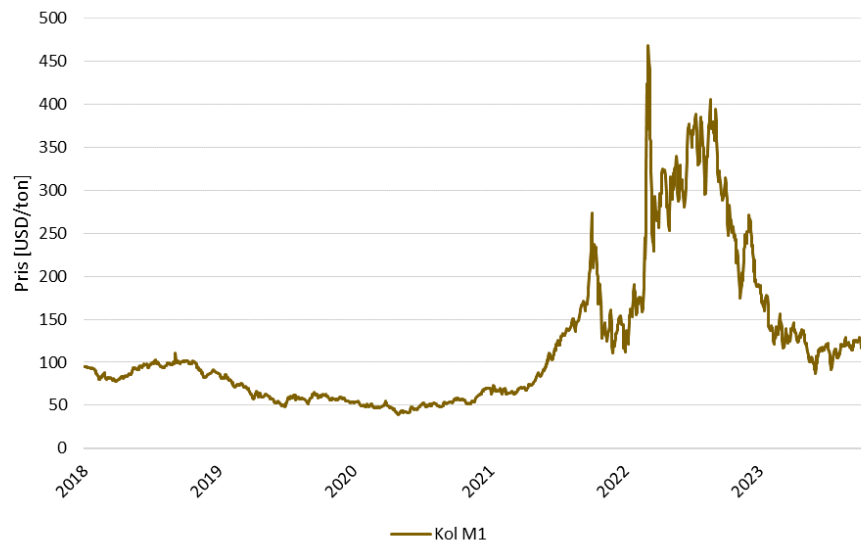

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, Mean)

Det månadsgenomsnittliga priset på kol var 130 USD/ton under oktober vilket är 8 USD/ton högre än föregående månad. Den 4 och 5 oktober var dagspriset 117 USD/ton vilket blev månadsens lägsta notering. Därefter steg priset för att nå månadsens högsta notering på 140 USD/ton mellan

den 13–18 oktober. Priserna på kol följer i stort naturgaspriserna och den senaste tidens oro på gasmarknaden med volatila gaspriser bedöms bidra till prisförändringar på kolmarknaden.

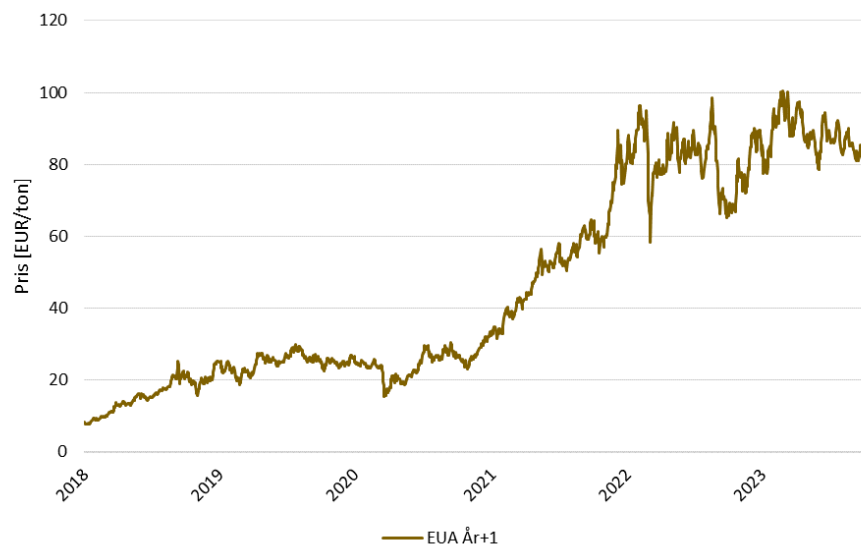
Figur 10 Kolpriser API2 leverans nästa månad, USD/ton

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, Mean)

Utsläppsrättspriset för nästkommande år (månadsmedel) är 82 EUR/ton under oktober och 1 EUR/ton lägre än under september. Högsta dagspriset var 86 EUR/ton i mitten av oktober. Därefter sjönk priset för att nå det lägsta priset den 30 oktober då det var 79 EUR/ton.

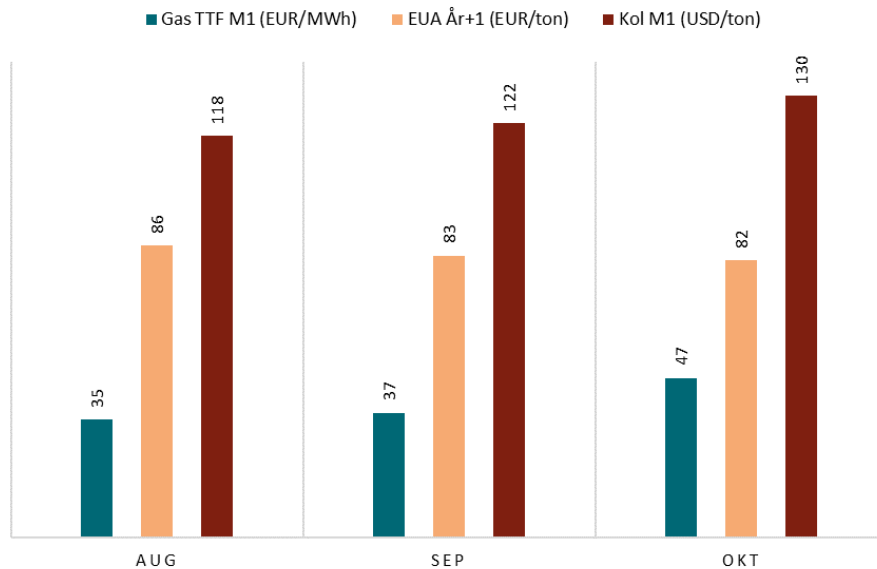
Figur 11 EU ETS, EUR/ton

Källa: SKM Market Predictor (Nord Pool, Close)

I jämförelse med september är det genomsnittliga månadspriset på naturgas och kol högre medan priset på utsläppsrätter är något lägre under oktober.

Figur 12 Genomsnittligt månadspris på naturgas, utsläppsrätter och kol under augusti-oktober 2023

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, mean och Nord Pool, Close)

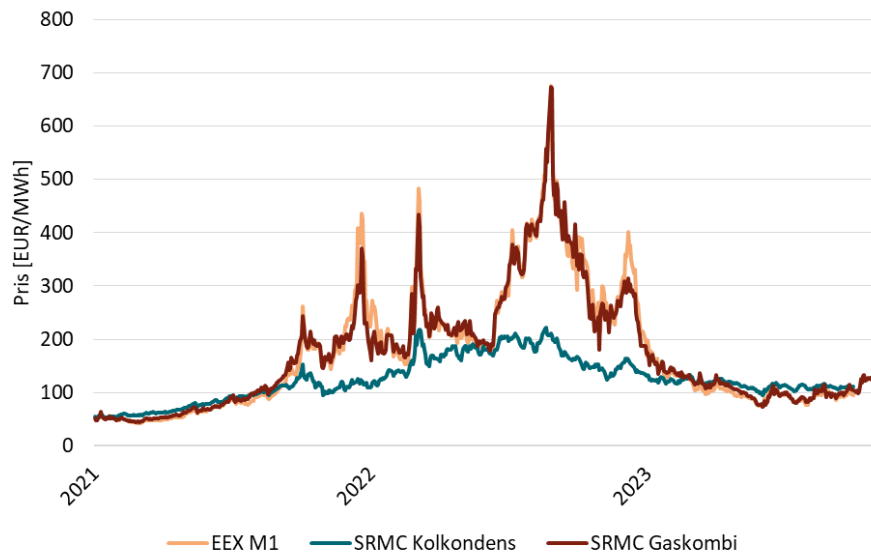
2.2 Kortsiktig marginalkostnad och elpriser i Tyskland

I ett termiskt system som exempelvis Tyskland påverkar fossila bränslepriser samt priserna på utsläppsrätter den kortsiktiga marginalkostnaden (rörliga kostnaden) i fossilbaserade kraftverk. Detta påverkar elpriserna eftersom kol- och naturgasbaserade kraftverk är prissättande för många timmar. Under de timmar då Norden importerar från exempelvis kontinenten kan därmed termiska kraftverk bli prissättande i Sverige. Även vid tillfällen när Sverige exporterar samtidigt som hela eller delar av Sverige har ett gemensamt prisområde med kontinenten kan termiska kraftverk på kontinenten bli prissättande. Figur 13 redovisar den kortsiktiga marginalkostnaden för kolkondens, gaskombi samt frontmånadspriset på EEX (Tyskland). Det kan ses att det tyska frontmånadspriset på el relativt väl följer den kortsiktiga marginalkostnaden för gaskombi baserat på frontmånadskontraktet för naturgas. Sammantaget har stärkta fossilbränslepriser, speciellt naturgas, och stärkta utsläppsrättspriser utgjort en viktig drivkraft till de högre elpriserna sedan hösten 2021 i både Tyskland och Norden.

Den genomsnittliga kortsiktiga marginalkostnaden för gaskombi är högre och för kolkondens i det närmaste oförändrad i oktober jämfört med i september. För gaskombi är kostnaden 119 EUR/MWh vilket är en ökning med 18 EUR/MWh från föregående månad. För kolkondens är kostnaden 111 EUR/MWh, en liten ökning med 1 EUR/MWh. Kostnaden följer

prisutvecklingen på de genomsnittliga månadspriserna på naturgas och kol som båda var högre i oktober.

Figur 13 Kortsiktig marginalkostnad för kolkondens, gaskombi samt frontmånadspriset på EEX, EUR/MWh

Källa: Energimyndighetens beräkningar baserade på data från SKM Market Predictor

Not: Energimyndigheten har antagit en effektivitet (HHV) på 42 procent för kolkondens samt 53 procent för gaskombi. Bränsleoberoende rörlig kostnad har antagits uppgå till 3,9 respektive 2,4 EUR/MWh. Kol- och naturgaspriset baseras på frontmånad API2 respektive TTF.

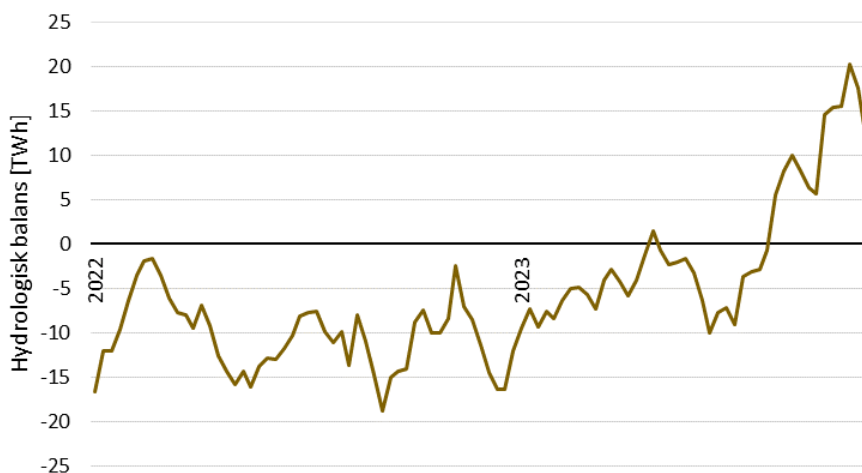
2.3 Hydrologi

Den uppskattade hydrologiska balansen² i Norden stärktes ytterligare i början av oktober för att som högst uppgå till 20 TWh under vecka 41. Därefter har den minskat till att uppgå till drygt 12 TWh vecka 43, se Figur 14. Månaden innan (vecka 38) avslutades på 15 TWh.

² Med hydrologisk balans avses mängden vatten, översatt i elenergi fördelad på vatten- och snömagasin (inklusive markvatten) i förhållande till en normalsituation.

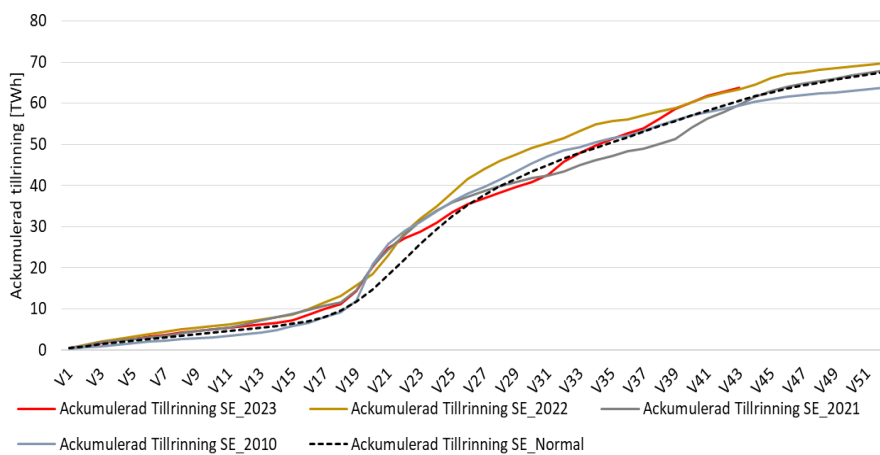
Figur 14 Hydrologisk balans i Norden vecka 1 2022 till vecka 43 2023, TWh

Källa: SKM Market Predictor

I Figur 15 redovisas den ackumulerade tillrinningen i Sverige per vecka för ett normalår, vecka 1–38 år 2023 samt för några historiska år. Den ackumulerade tillrinningen vecka 43 i år är fortsatt över normalen. För vecka 40–43 uppgick den genomsnittliga tillrinningen till 1,3 TWh/vecka i Sverige vilket är något över den normala tillrinningen som är 1,2 TWh för den perioden.

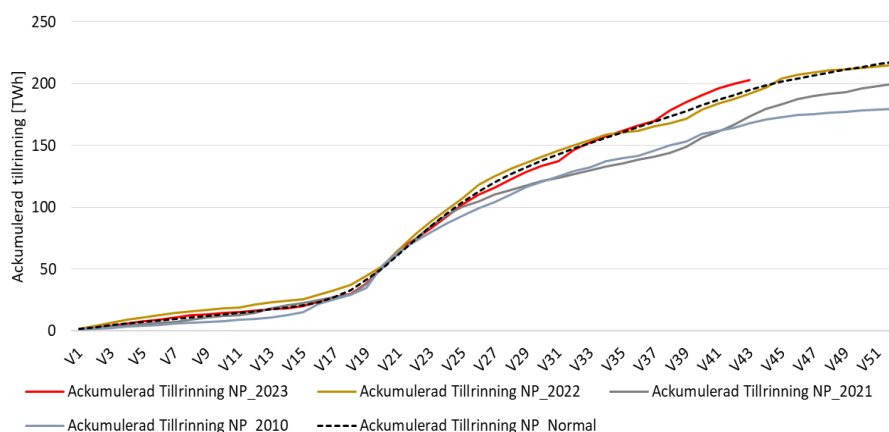
Figur 15 Ackumulerad tillrinning i Sverige, TWh

Källa: SKM Market Predictor

För Norden som helhet uppgick under vecka 40–43 den genomsnittliga tillrinningen till 4,3 TWh vilket är i nivå med den normala tillrinningen som är 4,2 TWh för perioden. Detta redovisas i Figur 16.

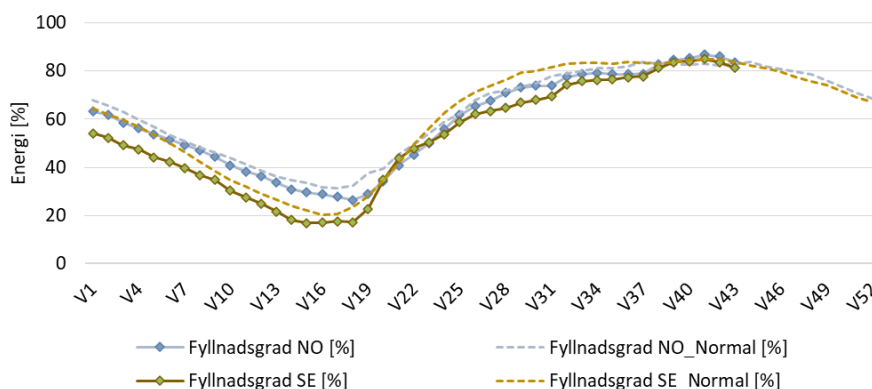
Figur 16 Ackumulerad tillrinning i Norden, TWh

Källa: SKM Market Predictor

Fyllnadsgraden i de svenska magasinen låg på 81 procent vecka 43 vilket är under normalen³ som är 84 procent⁴. I Norge var fyllnadsgraden 84 procent vecka 43 vilket är något över normalen som är 83 procent⁵ för aktuell vecka. Sammantaget var fyllnadsgraden i de norska och svenska magasinen 83 procent vilket är på normala nivå.

Figur 17 Fyllnadsgrad i norska och svenska vattenmagasin, procent

Källa: SKM Market Predictor

2.4 Elproduktion

Den nordiska elproduktionen domineras av vattenkraft, kärnkraft, vindkraft samt termisk kraft i form av kraftvärme. Rent energimässigt utgörs det största kraftslaget i Sverige i nuläget av vattenkraft följt av kärnkraft samt vindkraft. Även kraftvärme är av betydelse inte minst lokalt och regionalt. I Norge är vattenkraft det helt dominerande kraftslaget medan det danska elsystemet karakteriseras av en hög andel

³ Normalårsnivån för Sverige baseras på medianvärdet för åren 1960–2011 och för Norge åren 2000–2019.

⁴ Normalnivån skiljer sig åt beroende på källa om det är median- eller medelvärde och vilka år som inkluderas. I Energiföretagen Sveriges veckostatistik anges tex medelfyllnadsnivån för 1960–2022 vara 80 procent för vecka 43.

⁵ Enligt NVE så är medianvärdet (för de sista 20 åren) för normalen 81 procent för vecka 43.

värme­kraft och vindkraft. Det finska elsystemet karakteriseras av en stor andel värme­kraft samt en del kärnkraft där den sistnämnda har ökat från 2023 då Olkiluoto 3 togs i drift. I flera nordiska länder sker det en expansion av vindkraft.

I Tabell 1 redovisas den installerade kapaciteten per land vid utgången av 2021, 2010 samt 1996. Följande saker är värda att kommentera:

- **Vattenkraft** utgör det enskilt viktigaste kraftslaget både i termer av effekt och energi. Mellan 1996–2021 ökade den installerade effekten med drygt 6 000 MW varav den absolut största delen utgörs av kraftverk i Norge med olika grader av reglerförmåga. Förekomsten av en stor andel reglerbar vattenkraft i främst Norge men även i Sverige innebär en jämnare prisstruktur i Norden jämfört med ett termiskt kraftsystem som återfinns exempelvis i Tyskland.
- Effektmässigt har **vindkraften** ökat mest. 2021 uppgick den totala vindkapaciteten i Norden till nästan 27 500 MW. Sedan dess har vindkraften fortsatt att expandera. Dess bidrag till den tillgängliga effekten är dock mer beskedlig.
- Nedgången i **värme­kraft**, eller mer specifikt kondenskraft, sedan 1996 beror på prisutvecklingen vilket har gjort det mindre lönsamt att upprätthålla kapacitet på en avreglerad elmarknad.

Tabell 1 Installerad kapacitet år 2021 för respektive land samt installerad kapacitet för Norden 2021, 2010 samt 1996, MW

	Sverige	Danmark	Finland	Norge	Norden	Norden	Norden
	2021	2021	2021	2021	2021	2010	1996
Vattenkraft	16 407	7	3 171	34 075	53 660	49 473	47 164
Vind	12 116	7 021	3 257	5 049	27 443	6 441	930
Sol	1 606	1 704	425	205	3 940	25	10
Kärnkraft	6 899	0	2 794	0	9 693	11 693	12 365
Värme­kraft	7 725	7 769	8 295	889	24 678	29 349	27 503
Övriga	0	0	0	89	89	35	0
Totalt	44 753	16 501	17 942	40 307	119 503	97 016	87 972

Källa: Eurostat

I Tabell 2 redovisas den installerade elproduktionskapaciteten för respektive elområde i Sverige. Störst är kapaciteten i SE3 där den uppgår till nästan 18 500 MW.

Tabell 2 Installerad kapacitet år 2021 för elområden i Sverige, MW

	SE1 2021	SE2 2021	SE3 2021	SE4 2021
Vattenkraft	5 357	8 083	2 653	314
Vind	1 892	5021	3 279	1 924
Sol	19	83	1 055	430
Kärnkraft			6 899	
Värmekraft	296	710	4 602	2 117
Totalt	7 564	13 897	18 488	4 785

Källa: Årlig energistatistik SCB/Energimyndigheten

Under oktober har den genomsnittliga tillgängligheten i den svenska kärnkraften uppgått till 86,1 procent vilket är högre än den historiska tillgängligheten för samma månad under perioden 2011–2022. Forsmark 2 har haft revision under delar av oktober. Tillgängligheten i Finland för motsvarande månad var 96,1 procent (inklusive Olkiluoto 3⁶). Detta redovisas i Tabell 3 nedan.

Tabell 3 Status 2023-11-03 samt tillgänglighet för nordisk kärnkraft under oktober

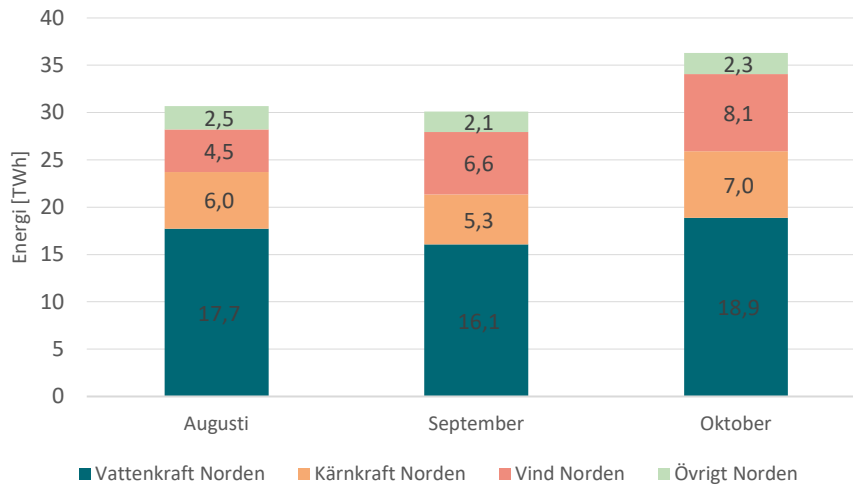
Reaktor/Region	Status	Tillgänglighet [%]	Tillgänglig kapacitet, [MW]	Installerad kapacitet, [MW]	Genomsnittlig tillgänglighet maj 2011–2022	Faktisk/planerade revisioner
Forsmark 1	I drift	100%	990	990	91%	6 maj -27 maj 2023
Forsmark 2	I drift	23%	257	1 120	92%	3 sept - 14 okt 2023
Forsmark 3	I drift	100%	1 167	1 167	78%	2 juli - 22 juli 2023
Oskarshamn 3	I drift	100%	1 400	1 400	71%	15 april -9 juni 2023
Ringhals 3	I drift	93%	999	1 074	80%	31 maj- 19 juli 2023
Ringhals 4	I drift	98%	1 109	1 130	90%	2 aug -24 sept 2023
Loviisa 1	I drift	79%	402	507	87%	9 sept - 2 okt 2023
Loviisa 2	I drift	100%	502	502	90%	20 aug - 6 sept 2023
Olkiluoto 1	I drift	100%	890	890	96%	16 april - 26 april 2023
Olkiluoto 2	I drift	100%	890	890	100%	1 maj - 17 maj 2023
Olkiluoto 3	I drift	96%	1 533	1 600		Ingen under 2023
Norden		89,0%	8 606	9 670	86,4%	
Sverige		86,1%	5 922	6 881	83,0%	
Finland		96,1%	4 218	4 389	94,7%	

Källa: SKM Market Predictor

⁶ Reaktorn kommer att vara begränsad till åtminstone 1570 MW under resten av 2023 pga begränsningar i elnätet, [Nord Pool - REMIT UMM \(nordpoolgroup.com\)](https://www.nordpoolgroup.com/)

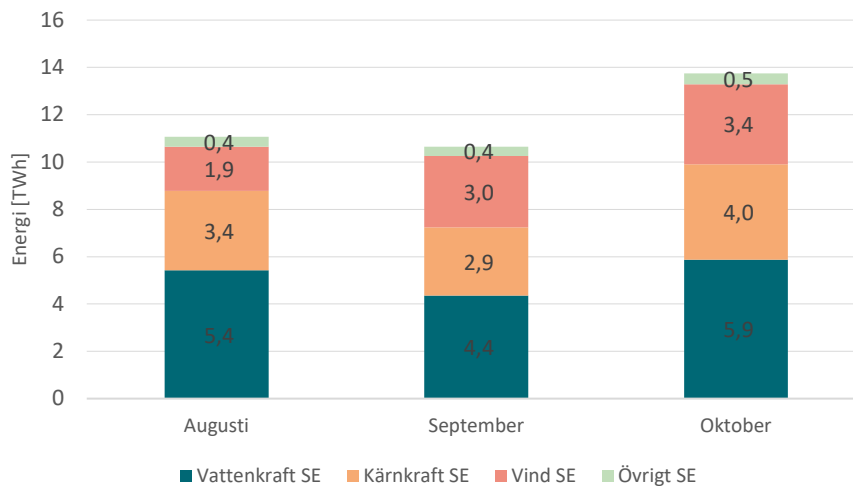
På nordisk basis uppgick den totala elproduktionen till 36,3 TWh under september vilket var 6,2 TWh högre än föregående månad. Vindkraftsproduktionen ökade med 1,5 TWh. För svensk del uppgick elproduktionen till 13,7 TWh vilket var 3,0 TWh högre än föregående månad. Den nordiska samt svenska elproduktionen redovisas i Figur 18 och Figur 19 nedan.

Figur 18 Elproduktion i Norden per månad, TWh

Källa: SKM Market Predictor

Figur 19 Elproduktion i Sverige per månad, TWh

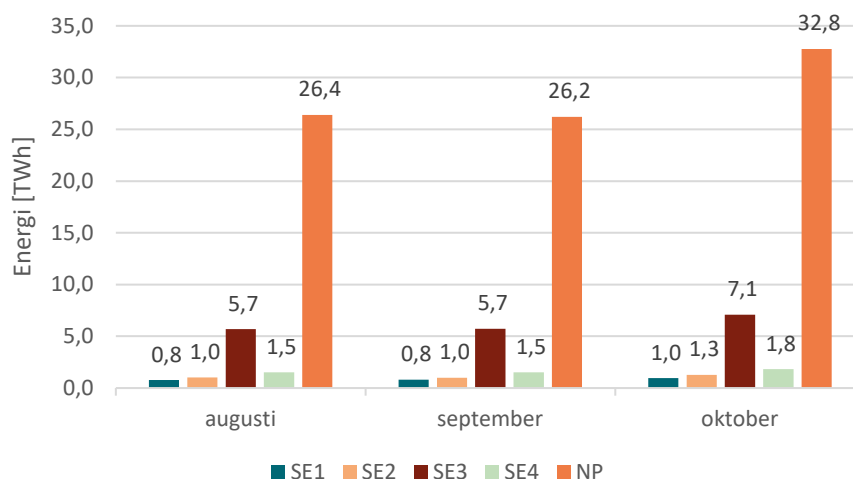

Källa: SKM Market Predictor

I Figur 20 nedan redovisas nettolasten i Norden samt systempriset per dag under de två senaste månaderna. Med nettolast avses lasten (efterfrågan) minus produktion från vind- och solkraft. Nettolasten motsvarar sålunda den efterfrågan som det övriga kraftsystemet måste hantera. Nettolasten

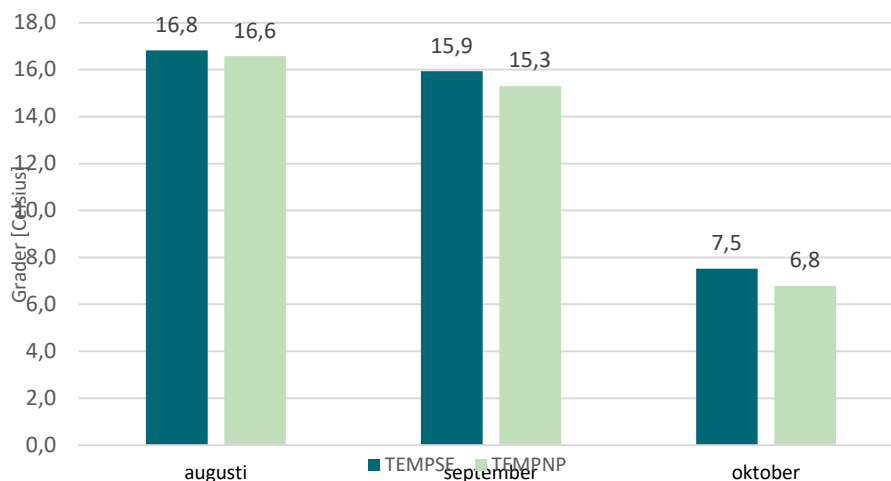
Figur 21 Elanvändning i Sverige samt Nord Pool (exkl. Baltikum), TWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool, Anm: Statistiken som publiceras på Nord Pool är preliminär.

I Figur 22 ser man att den faktiska genomsnittstemperaturen i oktober, jämfört med föregående månad, var betydligt lägre i Sverige (TEMPSE) och Nord Pool-området (TEMPNP). Under uppvärmningssäsongen innebär i regel lägre genomsnittstemperaturer ökat behov av uppvärmning och därmed ökad efterfrågan på el för uppvärmning.

Figur 22 Faktisk genomsnittstemperatur för Sverige (TEMPSE) och Nord Pool (TEMPNP)

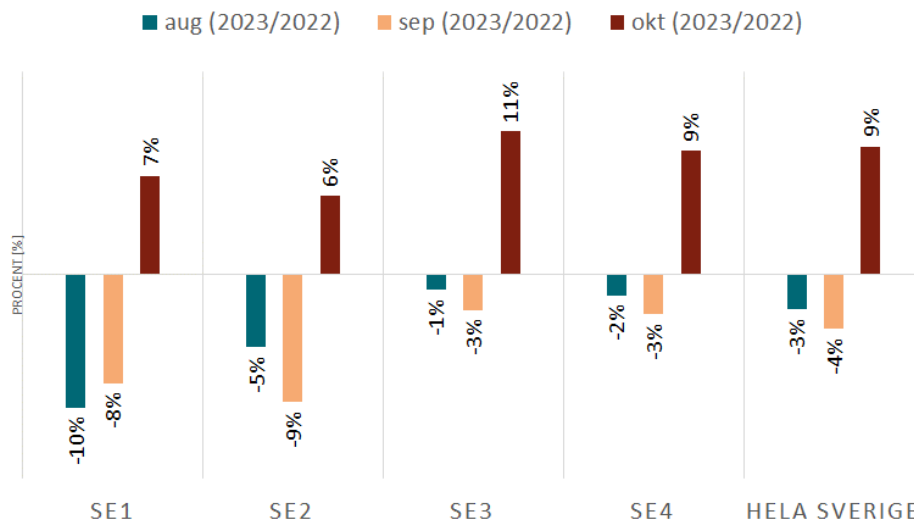
Källa: SKM Market Predictor

2.6 Elanvändning jämfört med tidigare år

Enligt statistik från eSett/Svenska kraftnät ökade den *faktiska* elanvändningen i oktober 2023 med nio procent jämfört med oktober 2022 i Sverige som helhet. Notera dock att data för delar av oktober 2023 är preliminär och kan komma att ändras samt att förändringen inte är

kalender- och temperaturkorrigerad. En viktig förklaring till ökningen är lägre temperatur under oktober 2023 jämfört med oktober föregående år. Vidare har priserna varit låga i oktober 2023 jämfört med oktober föregående år vilket innebär att det inte har funnits samma incitament att vara sparsam med elen.

Figur 23 Förändring av den faktiska elanvändningen jämfört med föregående år, procent

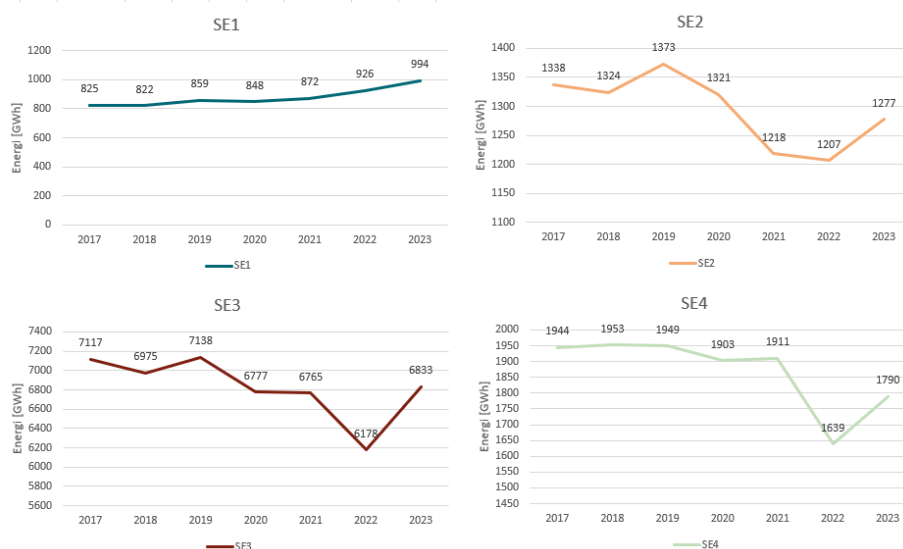
Källa: eSett (Svenska kraftnät)⁷ Not: preliminär data för delar av oktober 2023

I Figur 24 redovisas hur utvecklingen av elanvändningen sett ut i respektive elområde i Sverige för oktober månad sedan 2017. Vi ser tydligt hur elanvändningen ökat i SE1 under hela perioden. Medan för resterande elområden, i synnerhet för SE3 och SE4, är det en kraftig nedgång under 2022 då prisnivåerna var väldigt höga. För oktober 2023 finns en tydlig återhämtning och en ökad elanvändning jämfört med föregående år dock inte till samma nivåer som innan covidpandemin.

⁷ eSett

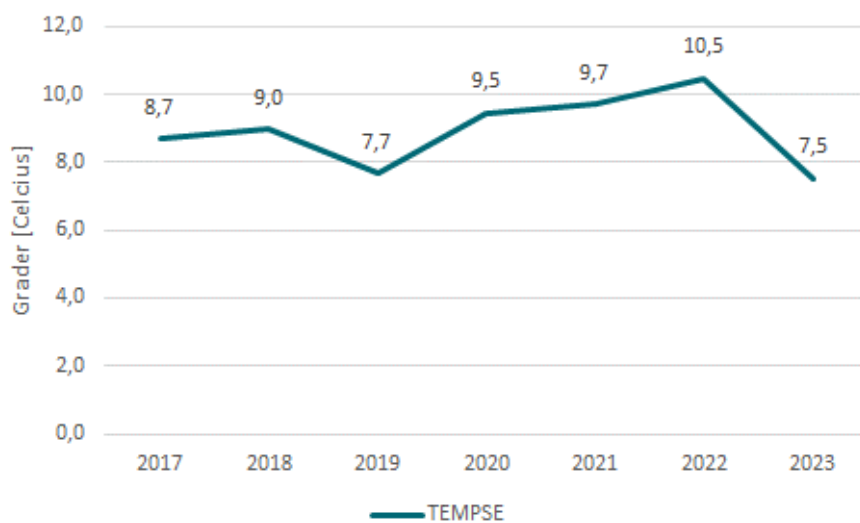

Figur 24 Elanvändning i oktober månad för respektive elområde, GWh

Källa: eSett (Svenska kraftnät)⁸ Not: preliminär data för delar av oktober 2023

Figur 25 Genomsnittstemperatur i Sverige för oktober månad

Källa: SKM Market Predictor

⁸ eSett

2.7 Överföringsförbindelser och handel

Tabell 4 sammanfattas den installerade kapaciteten och tillgänglig transmission för oktober 2023 inom Sverige samt mellan Sverige och dess handelsländer. Tabell 5 visar motsvarande för de övriga nordiska länderna och deras icke-nordiska handelsländer.⁹

Tabell 4 Installerad kapacitet samt tillgänglighet för transmission inom Sverige och mellan Sverige och dess handelsländer, oktober 2023

Export-zon	Import-zon	Benämning	Kapacitet [MW]	Tillgänglighet månad [%]	Tillgänglighet mån. 2018–2022
SE1	SE2	Snitt 1	3 300	64%	81%
SE2	SE1	Snitt 1	3 300	100%	100%
SE2	SE3	Snitt 2	7 300	85%	84%
SE3	SE2	Snitt 2	7 300	100%	100%
SE3	SE4	Snitt 4	6 200	81%	74%
SE4	SE3	Snitt 4	2 800	84%	94%
SE3	DK1	Konti-Skan 1&2	715	97%	77%
DK1	SE3	Konti-Skan 1&2	715	99%	82%
SE4	DK2	Øresund	1 300	98%	79%
DK2	SE4	Øresund	1 700	98%	75%
SE1	FI	-	1 500	73%	90%
FI	SE1	-	1 100	71%	89%
SE3	FI	Fennoskan 1&2	1 200	89%	95%
FI	SE3	Fennoskan 1&2	1 200	43%	50%
SE1	NO4	Ofoten-Porjus	600	77%	50%
NO4	SE1	Ofoten-Porjus	700	78%	44%
SE2	NO4	-	300	73%	61%
NO4	SE2	-	250	67%	48%
SE2	NO3	Nea-Järps.	1 000	75%	71%
NO3	SE2	Nea-Järps.	600	96%	95%
SE3	NO1	Hasle	2 095	67%	65%
NO1	SE3	Hasle	2 145	61%	74%
SE4	DE	Baltic cable	615	99%	76%
DE	SE4	Baltic cable	600	95%	51%
SE4	LT	NordBalt	700	79%	85%
LT	SE4	NordBalt	700	79%	77%
SE4	PL	SwePol-link	600	52%	90%
PL	SE4	SwePol-link	600	60%	74%

Källa: SKM Market Predictor

⁹ Läs mer om projekt för transmissionsnätet hos Svenska Kraftnät, [Transmissionsnätprojekt | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://www.svk.se/om-svk/nyheter-och-press/2023/transmissionsnatsprojekt/)

Tabell 5 Installerad kapacitet samt tillgänglighet transmission mellan de nordiska länderna och icke-nordiska, oktober 2023

Export-zon	Import-zon	Kapacitet [MW]	Tillgänglighet månad [%]	Tillgänglighet mån. 2018–2022
DK1	DE	2 500	71%	65%
DE	DK1	2 500	71%	82%
DK2	DE	985	39%	70%
DE	DK2	1 000	53%	73%
FI	RU	320	0%	90%
RU	FI	1 460	0%	83%
FI	EE	1 016	99%	98%
EE	FI	1 016	99%	97%
NO2	NL	723	59%	80%
NL	NO2	723	59%	79%
NO2	DE	1 400	78%	54%
DE	NO2	1 400	97%	78%
NO2	UK	1 400	62%	68%
UK	NO2	1 400	62%	65%

Källa: SKM Market Predictor

Följande överföringsförbindelser mellan Norden och länder utanför Norden har tagits i bruk:

NordLink: Sedan den 31 mars 2021 har en ny överföringsförbindelse tagits i bruk mellan Norge (NO2) och Tyskland. Kabeln som benämns Nord Link har en kapacitet på 1 400 MW i båda riktningarna.

North Sea Link: Sedan 21 oktober 2022 är North Sea Link i kommersiell drift. Kabeln går mellan Norge (NO2) och Storbritannien. Kapaciteten uppgår till 1 400 MW i båda riktningarna.

Sammantaget har den ökade marknadskopplingen mellan Norge och Tyskland genom NordLink-kabeln påverkat prisnivån uppåt i Nord Pool-området. Detta på grund av att höga kontinentala elpriser drivna av höga fossilbränslepriser i sin tur har genererat ökad export från Norden via Norge till Tyskland. Några planerade överföringsförbindelser mellan Norden och icke-nordiska länder kan vara värda att nämnas:

Hansa PowerBridge: Denna kabel planeras mellan SE4 (Hurva station) och Tyskland (Güstrow). Kapaciteten uppgår till 700 MW i båda riktningarna. Svenska kraftnät och 50Hertz har beslutat att avbryta upphandlingen och datum för driftstart är svårbedömd.

Viking Link: Överföringsförbindelsen som planeras mellan Danmark (DK1) och Storbritannien ägs och utvecklas av ländernas respektive stamnätsoperatör, Energinet och National Grid. Projektet som är under konstruktion väntas driftsättas i december 2023. Kapaciteten uppgår till 1 400 MW i båda riktningarna.

Nettoexporten från Sverige uppgick till 2,9 TWh under oktober, vilket var lite högre än under föregående månad. Rullande 52 veckors nettoexport från Sverige med vecka 43 som senaste vecka uppgick till 27,8 TWh. Detta kan jämföras med motsvarande period 2021–2022 vilken uppgick till 33,8 TWh nettoexport. För Norden som helhet uppgår motsvarande siffror till 43,6 TWh respektive 30,3 TWh nettoexport. Finland utgör den största mottagaren för svensk nettoexport på årsbasis.

Tabell 6 Handel, nettoexport (-), nettoimport (+), [TWh]

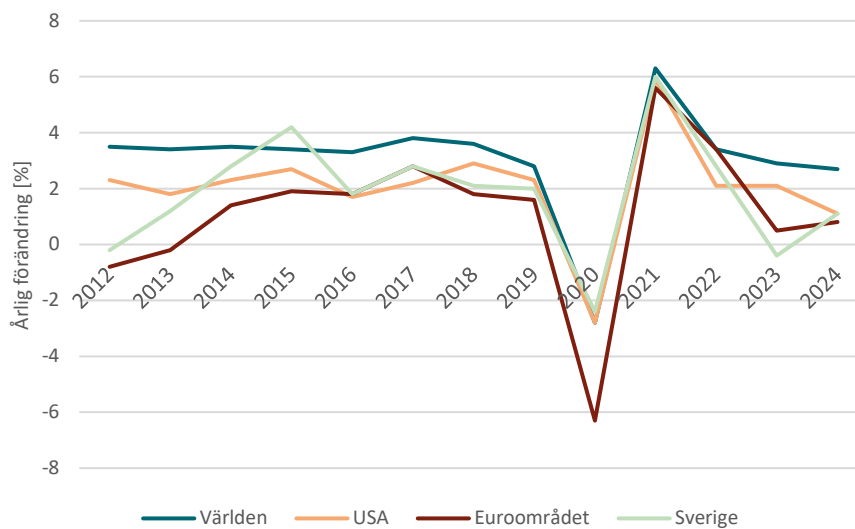
Exportörande region	Importerande region	2023 oktober	2023 september	2023 v. 43, 52 veckors rullande summa	2022 v. 43, 52 veckors rullande summa
SE1	FI	-0,4	-0,1	-5,5	-9,9
SE3	FI	-0,4	-0,3	-3,6	-4,8
SE3	DK1	-0,2	-0,1	-1,8	-2,2
SE4	DK2	-0,7	-0,7	-5,6	-5,9
SE1	NO4	-0,1	0,0	1,5	2,7
SE2	NO4	0,0	0,0	0,5	0,5
SE2	NO3	0,0	0,0	-0,1	1,4
SE3	NO1	-0,2	0,1	-1,5	-3,7
SE4	DE	-0,4	-0,3	-3,0	-3,3
SE4	PL	-0,2	-0,4	-4,1	-3,7
SE4	LT	-0,4	-0,1	-4,7	-4,9
DK1	NL	-0,2	-0,1	-1,0	-1,8
DK1	DE	-0,3	-0,6	-5,0	-3,7
DK2	DE	-0,2	-0,3	-2,7	-2,5
NO2	NL	-0,2	-0,2	-2,6	-1,8
NO2	DE	-0,6	-0,7	-5,2	-3,7
NO2	UK	-0,6	-1,0	-8,5	-3,1
NO4	RU	0,0	0,0	0,0	0,0
FI	RU	0,0	0,0	0,1	5,1
FI	EE	-0,7	-0,7	-6,8	-6,9
Nettoexport	Sverige	-2,9	-2,0	-27,8	-33,8
Nettoexport	Norden	-3,8	-4,3	-43,6	-30,3

Källa: SKM Market Predictor

2.8 Den ekonomiska utvecklingen

På kort sikt påverkar den ekonomiska utvecklingen elmarknaden på åtminstone två olika sätt. För det första leder en minskad ekonomisk aktivitet till att efterfrågan på el minskar genom att näringslivet och framför allt industrin producerar mindre varor och tjänster men även att hushållens konsumtionsutrymme minskar. För det andra innebär en försämrad ekonomi i regel ett tryck nedåt på bränslepriser som kol, gas och råolja vilket i sin tur påverkar elpriserna i Sverige och Europa. Det omvända gäller vid en ökad ekonomisk aktivitet. I Figur 26 presenteras prognoser på årsnivå för BNP från Konjunkturinstitutet (KI).

Figur 26 BNP och prognos av BNP, fasta priser

Källa:KI

Konjunkturinstitutet konstaterar i sin senaste prognos (september 2023) att Sverige nu befinner sig i en lågkonjunktur och att den fördjupas under 2024. De skriver vidare att hushållen pressas av den höga inflationen samtidigt som svag omvärldsefterfrågan slår mot exportnäringen i Sverige.

3 Finansiella marknaden och terminspriser

Förutom handeln som marknadsaktörer gör i den så kallade spotmarknaden, eller Dagen före-marknaden som den ofta också kallas, handlar många även i den finansiella marknaden för att prissäkra sin produktion eller användning.

I den finansiella marknaden används olika typer av finansiella kontrakt. Den vanligaste formen är terminskontrakt (obligationer) som definieras för olika löptider och tidsperioder, till exempel kontrakt som täcker en specifik månad, ett kvartal eller ett år. Priserna i den finansiella marknaden kan sägas återspegla marknadsaktörernas samlade värdering/bedömning av de framtida elpriserna för respektive tidsperiod.

En betydande del av handeln på den finansiella marknaden sker på organiserade handelsplatser/börser, som erbjuder standardiserade kontrakt och en kontinuerlig prissättning och värdering av dessa. I Norden har den dominerande börsen varit Nasdaq OMX Commodities¹⁰, men även den största börsen i Europa (EEX¹¹) har länge erbjudit handel i kontrakt som gäller el i Norden. Utöver att handla på en organiserad handelsplats/börs finns också möjligheter för parter att ingå avtal med varandra direkt, så kallad bilateral handel, och att i de avtalen göra mer individuella anpassningar av kontraktens utformning.

3.1 Terminspriser

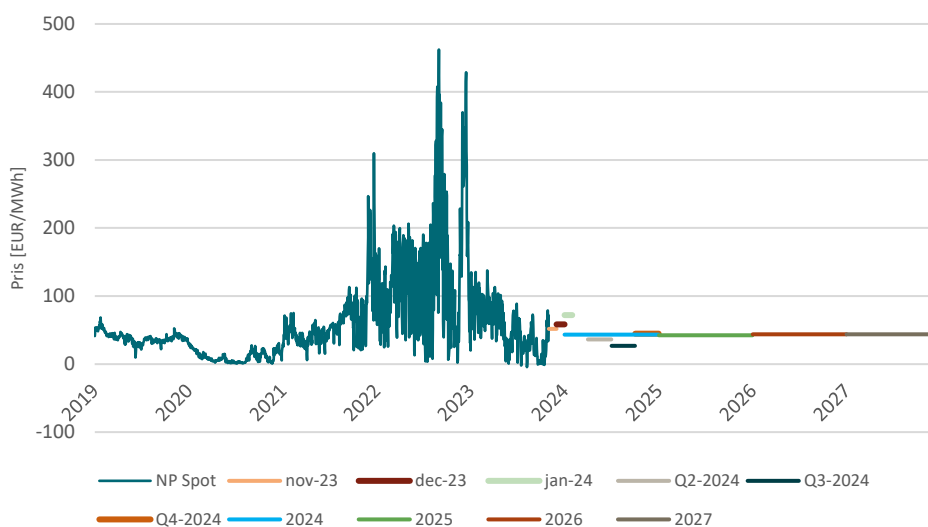
Terminspriset i Norden (systempris) för november 2023 (frontmånad) stängde på 52 EUR/MWh den 31 oktober. Priserna på årskontrakten för Norden 2024 och 2025 stängde på 43 EUR/MWh respektive 42 EUR/MWh. I Figur 27 nedan redovisas Nord Pool systempris samt forwardpriser för olika kontrakt på handelsplattformen Nasdaq OMX Commodities, som är den idag vanligaste plattformen för finansiell handel i Norden.

---

¹⁰ [European Commodities - Market Trading Platform | Nasdaq](#)

¹¹ [European Energy Exchange AG \(EEX\)](#)

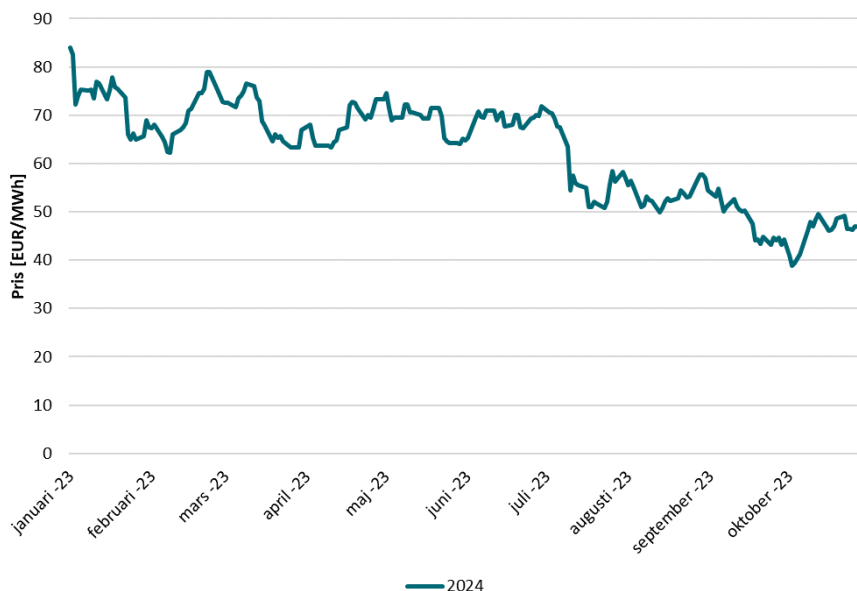
Figur 27 Systempris (dygnsmedel) samt forwardpriser för olika kontrakt, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Forwardpriserna tagna 2023-10-31

Figur 28 visar hur priset för leverans 2024 utvecklats under 2023. I början av oktober handlas årskontraktet för 2024 för det lägsta priset under året på 39 EUR/MWh och i slutet av oktober för 43 EUR/MWh. Vid inledningen av 2023 handlades samma kontrakt på sitt högsta pris 84 EUR/MWh. Årskontraktet för 2024 har följt en lång och ganska konsekvent fallande trend under 2023.

Figur 28 Utveckling av forwardpriset för leveranser kommande år 2024, EUR/MWh

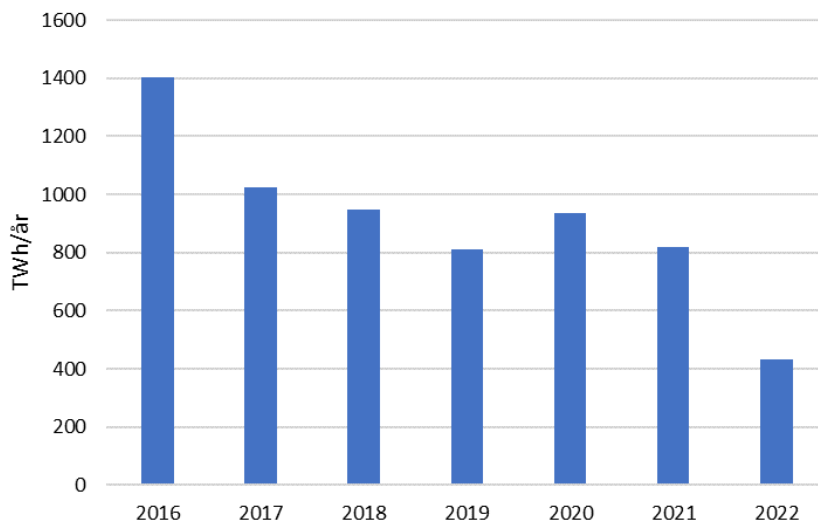

Källa: SKM Market Predictor, Forwardpriserna tagna 2023-09-01

3.2 Minskad handelsaktivitet

Sedan 10–15 år tillbaka har handelsaktiviteten på många organiserade handelsplatser minskat. Detta gäller även Nasdaq OMX Commodities vilket kan ses i Figur 29. Skälen till minskningen kan vara flera, men minskande handelsaktivitet och så kallad ”likviditet” är i sig en utveckling som gör deltagande i handeln mer riskfylld och därmed mindre attraktiv. Försämrade likviditet gör det, enkelt uttryckt, svårare och i någon mån dyrare för aktörer att prissäkra sig. Det kan med andra ord även få viss inverkan på priserna i fastpriskontrakt för slutkunder.

Figur 29 Totala årliga handelsvolymerna av nordiska elkontrakt för Nasdaq och EEX 2016–2022, TWh/år

Källa: Nasdaq och EEX med bearbetning av Energimyndigheten

3.3 Systempriset och den ”nordiska marknaden”

Idag sker handeln med el på liknande sätt över i princip hela Europa. Det är en konsekvens av att energi är ett av de av EU prioriterade samarbetsområdena och att man har beslutat att bygga en gemensam inre marknad för bland annat el. Detta samarbete har intensifierats under det senaste decenniet. Redan innan EU-samarbetet på detta område tog fart, var Sverige del av ett nära samarbete för att bygga en gemensam elmarknad i Norden. En viktig gemensam referenspunkt för den nordiska marknaden var det så kallade ”systempriset” som man ofta kallade för ett nordiskt genomsnittspris¹².

Systempriset har också haft en viktig funktion som prisreferens för många finansiella kontrakt. Ett kontrakt tecknat med referens till systempriset har kunnat kompletteras med ett kontrakt kopplat till priset i ett specifikt budområde/ elområde (s k EPAD) för de aktörer som har önskat veta med

¹² Systempriset utgör det pris som skulle ha uppstått om det inte fanns några budområdesgränser inom Norden och att allt utbud och all efterfrågan hade kunnat skapa ett gemensamt jämviktspris för hela regionen. I verkligheten finns det inom Norden en stor mängd budområdesgränser och fysiska flaskhalsar i nätkapaciteten som gör att priserna i olika delar av Norden kan variera.

full säkerhet vilket pris deras kommande inköp/försäljning av el skulle få i en viss del av Norden.

3.4 Systemprisets användning som referens diskuteras

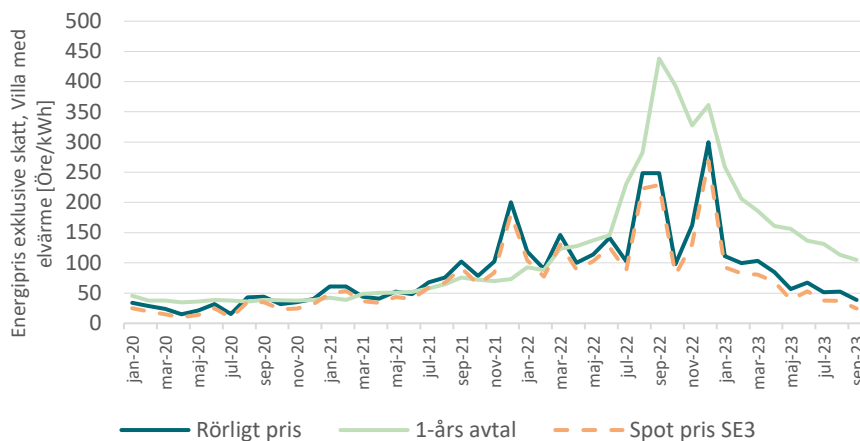
Betydande förändringar kan nu vara på gång i hur den finansiella marknaden arrangeras i Norden. Tidigare i år annonserade EEX att de har för avsikt att förvärva Nasdaq OMX Commodities verksamhet. Denna affär är just nu under prövning hos bland annat konkurrensmyndigheter. I samband med att affären lanserades annonserade EEX att de, om affären går igenom, har för avsikt att reformera utformningen av finansiella kontrakt i den nordiska regionen och som en del i detta minska förekomsten av kontrakt som använder systempriset som referens. I stället skulle de etablera en kontraktstyp som ger unika kontrakt för varje elområde. Om dessa planer skulle genomföras kommer den nordiska finansiella marknaden att i högre grad komma att likna hur det ser ut på de flesta andra håll i Europa.

Det är ännu osäkert om EEX övertagande av Nasdaq OMX Commodities kommer att godkännas av relevanta myndigheter.

4 Slutkundspriser

Elhandelspriserna mot slutkunder följer med i de prisförändringar som sker på kraftmarknaden. I Figur 30 redovisas elhandelspriset för ett rörligt avtal och ett ettårigt fastprisavtal för elområde 3 för typkunden villa med elvärme¹³. För kunderna är det främst de som har rörligt avtal och de vars avtal går ut som påverkas av prisförändringar på spotmarknaden på kort sikt. Av de svenska elkunderna är det enligt den senaste statistiken 67 procent av alla kunder som har någon form av rörligt avtal (rörligt eller timprisavtal). Av dessa är 13 procent timprisavtal. Motsvarande siffra för SE4 är hela 78 procent (13 procent har timprisavtal) och den har ökat från 62 procent i januari 2022. Priserna på fastprisavtal sjönk under september men är fortfarande höga i ett historiskt perspektiv. I september var det genomsnittliga priset 1,1 kr per kWh för ett 1-års fastprisavtal i SE3 för typkunden villa med elvärme. Motsvarande pris för SE4 låg på 1,4 kr per kWh.

Figur 30 Elhandelspris, rörligt avtal och 1-års fastprisavtal för typkunden villa med elvärme i SE3, öre per kWh, till och med september 2022

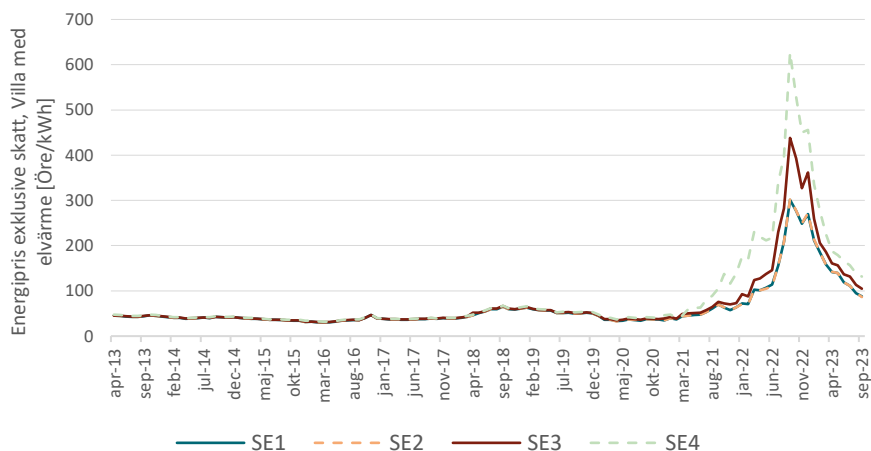

Källa: SCB, SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 31 nedan redovisas utvecklingen av priserna för ett avtal med rörligt elhandelspris för en villa med elvärme i respektive elområde. Priserna har historiskt legat väldigt nära varandra men började från år 2020 att skilja sig mer åt där SE1 och SE2 oftast har lägre priser än SE3 och SE4.

¹³ Typkunden villa med elvärme har en förbrukning på 20 000 kWh. Förbrukningen används för att fördela ut de fasta kostnader som finns vid inköp av el. Den genomsnittliga förbrukningen för ett småhus med elvärme har de senaste åren legat på omkring 16 000 kWh. Under de senaste åren har många hushåll också vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen.

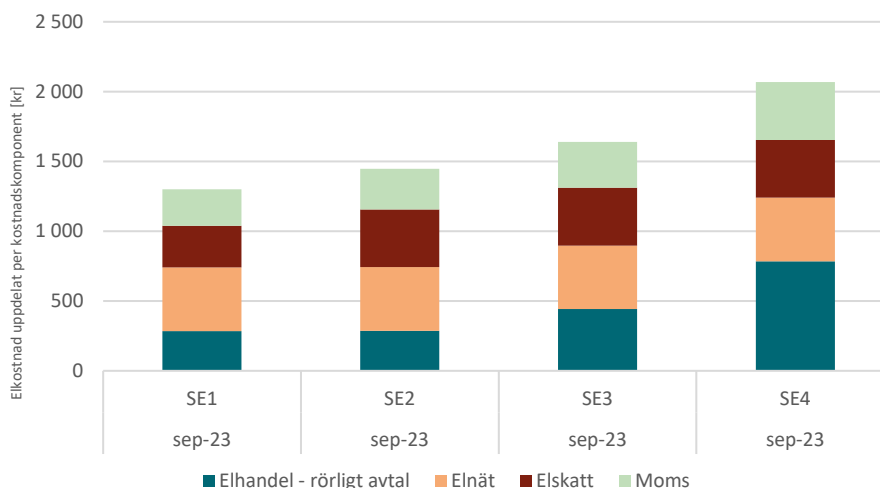
Figur 31 Rörligt elhandelspris (månadsmedel) för typkunden villa med elvärme (20 000 kWh) i respektive elområde, öre per kWh, till och med september 2022

Källa: SCB

I Figur 32 redovisas en uppskattning av den totala kostnaden i september för typkunden villa med elvärme i respektive elområde. I SE1 och SE2 uppgick den totala kostnaden till 1 300 kr respektive 1 400 kr medan motsvarande kostnad i SE3 och SE4 låg 1 600 kr respektive 2 000 kr.

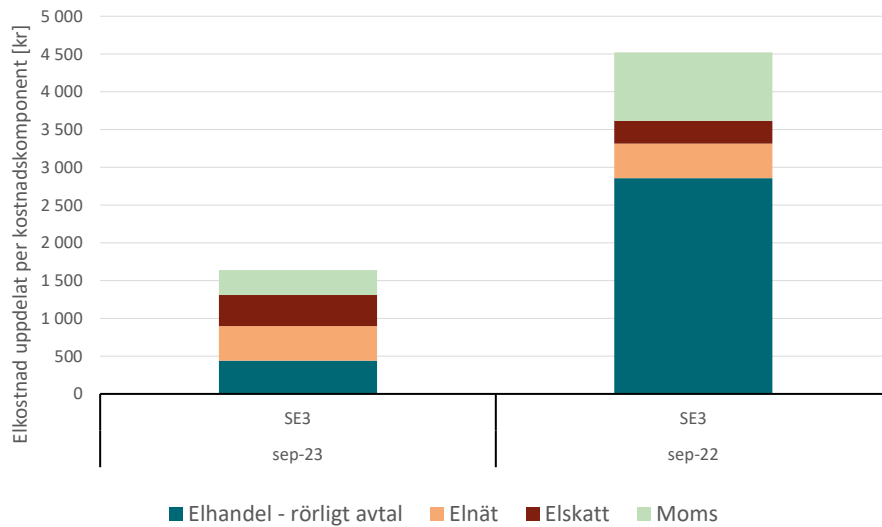
Figur 32 Totalt elkostnad för typkunden villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal i september (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 1151 kWh i september) för respektive elområde. Kostnaden inkluderar elhandelspris, elnätspris, elskatt och moms

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten Anm: Det är samma elnätspris i alla elområden även elnätspriset kan variera geografiskt. Vidare har samma förbrukning (20 000 kWh per år) och fördelning av förbrukningen över året antagits även om förbrukningen i genomsnitt är högre i SE1 jämfört med SE4. Under de senaste året har även många hushåll vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen vilket innebär att antagen förbrukning inte är lika representativ. För SE1 har den reducerade elskatten använts, vissa kommuner i SE2 och SE3 har också reducerad elskatt.

För typkunden villa med elvärme i SE3 var kostnaden 2 900 kr lägre i september 2023 jämfört med motsvarande månad 2022 under antagandet att konsumtionen var densamma. Viktigt att notera är att lika hög elanvändning antas i denna jämförelse.

Figur 33 Totalt elkostnad för villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal i elområde 3 i september 2023 jämfört med motsvarande månad 2022 (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 1151 kWh i september). Kostnaden inkluderar elhandelspris, elnätspris, elskatt och moms.

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten.